

Já jsem pastýř dobrý!

Já jsem pastýř dobrý!

4. NEDĚLE VELIKONOČNÍ CYKLU B

Evangelium (Jan 10,11-18)

Ježíš řekl: „Já jsem pastýř dobrý! Dobrý pastýř dává za ovce svůj život. Kdo je najatý za mzdu a není pastýř a jemuž ovce nepatří, (jak) vidí přicházet vlka, opouští ovce a dává se na útěk - a vlk je uchvacuje a rozhání - vždyť (kdo) je najatý za mzdu, tomu na ovcích nezáleží. Já jsem dobrý pastýř; znám svoje (ovce) a moje (ovce) znají mne, jako mne zná Otec a já znám Otce; a za ovce dávám svůj život. Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést; a uposlechnou mého hlasu a bude jen jedno stádce, jen jeden pastýř. Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, a zase ho přijmu nazpátek. Nikdo mi ho nemůže vzít, ale já ho dávám sám od sebe. Mám moc (život) dát a mám moc ho zase přijmout. Takový příkaz jsem dostal od svého Otce.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Ježíš řekl: Já jsem pastýř dobrý! K lepšímu porozumění textu je třeba si uvědomit předcházející verše: podobenství o ovčinci (v. 1-10) doznává určitého posunu. Zatímco předtím Krista představovaly dveře, nyní je to obraz pastýře. Dobrý pastýř stojí v protikladu k zloději nebo k námezdnímu pastýři – ani jednomu z nich nejde o ovce, ale o zisk. Dobrý pastýř však nehledá svůj zisk – ba naopak, ztrácí i to nejcennější, svůj život, právě kvůli ovčím. Bytí pastýře je vždycky bytím pro ovce a to nachází své vyvrcholení v darování vlastního života.

Kdo je najatý za mzdu (...) tomu na ovcích nezáleží. Postava najatého pastýře je vykreslena zcela negativně: jde mu čistě o sebe, ne o život ovčí v hodině nebezpečí. Námezdní pastýři se v Palestině vyskytovali často a byli povinni ochraňovat stádo od divoké zvěře, neměli však často k ovčím žádný vztah. Patrně v nich smíme vidět „židovské odpůrce“, obraz námezdního pastýře má však především podtrhnout kladné rysy pastýřské služby Ježíšovy.

Znám svoje (ovce) a moje (ovce) znají mne, jako mne zná Otec a já znám Otce; a za ovce dávám svůj život. Díky protikladu k „špatnému pastýři“ vyniká ještě více, jakým je Ježíš dobrým pastýřem. S ovceci jej pojí vztah vzájemného poznání, kterým se myslí důvěrný, hluboký vztah jako mezi mužem a ženou. Dokonce je to ještě hlubší vztah, protože je přirovnán poutu mezi Otcem a Synem. Tyto verše bychom proto mohli přeložit i takto: dávám se ovčím a ovce se dávají mně, tak jako Otec se mi dává a já se dávám Otcí. Tak se blížíme výroky o vzájemném přebývání učedníka v Synu a obráceně. Nemůžeme přitom nezapomenout na velekněžskou modlitbu: „Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás“ (Jan 17,12).

Vztah mezi Otcem a Synem je proto pravzorem vztahu mezi Synem a učedníky. Nerozlučitelné pouto Syna s učedníky má tak svůj nejzazší důvod v Otci.

Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Jiné ovce, to jsou ti, kdo uvěří skrze slova učedníků, čili rozptýlené Boží děti dosud nepatřící k vyvolenému židovskému národu: pak bude jen jeden „národ“. Přidaný dovětek „jen jeden pastýř“ nepotvrzuje pouze jednotu, ale udává důvod jednoty: jednota stáde se vytváří díky jedinému pastýři.

Nikdo mi (život) nemůže vzít, ale já ho dávám sám od sebe. Mám moc (život) dát a mám moc ho zase přijmout. Přes veškeré úsilí nejrůznějších lidí nikdo nemůže vzít život Synovi. Obojí, odevzdanost a znovupřijetí vlastního života, je projevem Ježíšovy moci, prokázané „ve svobodě“, z vlastního rozhodnutí (bez donucení). Přijetí vlastního života vzkříšením je tedy projevem vlastní moci. Toto tvrzení není v rozporu s jinými místy v Novém zákoně, kde se vzkříšení přisuzuje Otci. Ve skutečnosti Syn jedná vždy s Otcem a v něm, a proto když Syn přijímá život, pak jej Otec oslavuje.

SHRNUTÍ

V tomto úryvku se Ježíš ztotožňuje s „pastýřem“ a vykresluje svůj vztah k „ovcím“: je ochoten se pro ně zcela nasadit a darovat jim život. Z tohoto daru pak vyrůstá vzájemný vztah lásky vyjádřený slovem „znát“ (tím se v Písmu vyjadřuje hluboké poznání vedoucí k důvěrnému společenství). Obraz „Dobrého pastýře“ je zde dovršením starozákonní zvěsti o Bohu – jediném Pastýři Izraele (viz např. Ž 23; Iz 40,11; Jer 31,10; Ez 34,23; Mich 5,1-3), který ovšem touží shromáždit do jednoho stáda nejen Izrael, ale celé lidstvo.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Určitě jste v životě viděli nějaké zvířátko, nebo třeba máte nějaké doma. O každé z nich musíme pečovat a dávat mu to, co potřebuje. Může se ale stát, že zvířátko onemocní a je třeba ho léčit a starat se o něj ještě více. Podobně, ale ještě mnohem a mnohem více se o nás stará Bůh. Vidí všechno, co potřebujeme, ví, kdy jsme nemocní nebo smutní a moc mu na nás záleží. Už jste si toho všimli?

Starší:

Někdy se zdá, že lidský život má jen malou nebo skoro žádnou hodnotu. Když vidíme úplně malé miminko, můžeme si představit, že ještě nedávno ho jeho maminka nosila pod srdcem. Pro některé maminky má takové děťátko obrovskou hodnotu a pro jiné zas tak malou, že ho jsou schopny odložit. Ježíš nám říká, že pro něj má každý z nás tu nejvyšší hodnotu – hodnotu našeho vlastního života. Někdy se může stát, že o své hodnotě pochybujeme, (nejen!) tehdy je ale dobré si připomenout, že Bůh to vidí jinak a že pro jeho lásku má každý lidský život obrovskou cenu!

Zkusme si

Mladší:

V dnešním čtení je důležitý nejen pastýř, ale i jeho ovce. Zkus si vytvořit ovečku podle přiloženého návodu (základem je papírový talířek, nohy a hlavu vystříhneš z tužšího papíru, srst můžeš udělat z opravdové ovčí vlny, pokud ji seženeš, použít můžeš i přízi nebo vatu) a nech si ji tento týden někde na očích, aby sis připomněl, že Ježíš je i tvým dobrým pastýřem.

Starší:

Každý se občas cítí jako „ztracená ovce“. Zkus se tento týden ve škole, v kroužku nebo doma rozhlédnout, jestli někoho takového nepotkáš, a pomoz mu, aby se ve skupině cítil lépe – můžeš nabídnout pomoc nebo tajně prokázat nějakou laskavost... kreativité se meze nekladou!

4. neděle velikonoční cyklu B
Jan 10,11-18

4. neděle velikonoční cyklu B
Jan 10,11-18

4. neděle velikonoční cyklu B
Jan 10,11-18

4. neděle velikonoční cyklu B
Jan 10,11-18

4. neděle velikonoční cyklu B
Jan 10,11-18

4. neděle velikonoční cyklu B
Jan 10,11-18

4. neděle velikonoční cyklu B
Jan 10,11-18

4. neděle velikonoční cyklu B
Jan 10,11-18